

Jámbor Ildikó

Ökobalett és erotikus táncfantázia Maurice Ravel zenéjére

Fesztiválprodukció született a GG Tánc műhelyében

A sors különös fintora, hogy hibátlan fesztiválprodukció született a GG Tánc műhelyében, s éppen most nem volt lehetőség megtartani az Egri Tavasz Fesztivált. Szerencsére, mivel február 28-án volt a bemutató a Gárdonyi Géza Színházban, legalább nyolc előadást megért, és még a fővárosi – a műfaj iránt elkötelezett – közönség is láthatta a MŰPÁ-ban.

A társulat már évek óta követi azt a módszert, hogy népszerű, igényes komoly zenei művekre készít koreográfiát, ezáltal maga a zenemű is érdeklődésre tarthat számot, s így mernek vállalkozni egész estés nagyszínpadi produkcióra. Valljuk be, nagy merészség, szavak nélkül a székhez láncolni másfél órán át a közönséget. A magas minőség, igényesség és mély gondolatosság azonban meggyőzi az egri nézőket is. A múlt évadban Bartók, az idén Maurice Ravel ismert és kevésbé ismert zeneművei szolgáltattak alapot.

Topolánszky Tamás Harangozó díjas, Érdemes Művész az egész estésnek hirdett előadás első két részében alkotótársaira bízta a rendezést. Az évek alatt valóban igazi műhellyé alakult az egri társulat, ahol a tagoknak alkalmuk van megfogalmazni szuverén gondolataikat, akár szólótáncosként, akár koreográfusként.

Az ökobalettként aposztrofált első darab elsivárosodott, és elembertelenedett világunkról ad látéleletet *Scarbo* címmel. A színpad közepén lecsupaszított, lombja vesztett fa áll. E köré szerveződik a mozgás, melyben hivatali szürkében mozgó alakok végzik mindennapi rutinjukat. Ezek vagyunk mi. Csak fiatal művész fogalmazhat ilyen kegyetlenül. A zene – Ravel-sanzonok – lesznek a kulisszái ennek az iszonytató és apokaliptikus vízióknak, mely a pusztulásra ítélt környezeti világunk rémképét vetíti elénk. A *Nicolette*, a *Körtánc*, megzenésített Mallarmé-versek: *Az éjszaka íze* és az *Akasztófa* című zeneművek adják az alapját a kompakt táncjátékban megfogalmazott gondolatnak. Pinczés István Jászai-díjas rendező dramaturgiai munkája segítette a megfogalmazást. Rovó Virág, akit már több éve láthatunk szólístaként és alázatos szereplőként a társulatban, most megmutatta, hogy alkata ellenére lelki magasságokba képes röpíteni minket.

Az est második darabja Halász Gábor koreográfiája Maurice Ravel alapvetően balettzenének írt *Daphnisz és Chloé* című művének második tételére. A zene itt invencióként szolgál. A koreográfia absztrakt formában ábrázolja a föld helyszíne-

it, s bemutatja a bolygót benépesítő lények elkerülhetetlenek látszó pusztulását. A mozdulatok tengeri lények, puhatestűek, halak és madarak vergődését idézik. Stilizált mozdulatokban mutatja be a társulat azt az értelmetlen harcot, amelyet az anyagiak birtoklásáért folytat az ember. A díszletben is megjelenített kék bolygó végveszélyben van, az utolsó pillanatokat éli. Nem is tudtuk, hogy a művészi eszközökkel megidézett valóság milyen kézzelfogható lesz pár napon belül. A világot pusztító koronavírus-járvány egész életünket megállásra készítette így nagyjából. Mikor e sorokat írom, még nem tudom, hogy vajon túléljük-e.

Az est harmadik darabja Ravel *Bolerójára* készített *Táncfantázia* Topolánszky Tamás műhelyéből. Nemcsak a zene ragad magával minket, hanem a szokatlanul szuggesztív díszlet és a jelmezek, melyek a rendező koreográfus mellett Papp Janó munkáját dicsérik. A súlyos és drága vörös drapériák extatikus és erotikus színezetet adnak a lendületes mondanivalónak. Mint tudjuk, a tánc a sejtetés művészet. Szavak nélkül kell elmondani azt, ami sokszor kimondhatatlan, és csak az érzések szintjén van. Pontosabban nemcsak a megértés, hanem a megérzések mélyebb szintjén van. Nem tudok jobbat írni a műsorfűzet (gondolom a koreográfus által megfogalmazott) mondatainál: A kozmikus semmiből MEGSZÜLETŐ, az univerzumban ELVEGYÜLŐ, és abból eleve elrendelten KIVÁLÓ ember beléje kódolt genetikai parancs szerint él, és élni akar tovább. Az egymás számára teremtett kiválasztott FÉRFI és kiválasztott NŐ szerelmes egymásra találása az egyedüli és kizárólagos záloga a jövőnek. A darab szólistái Emódi Attila és Kelemen Dorottya, s a többiek mind: Giolo Del Santo, Martina Tizzi, Novák Laura, Rovó Virág, Pita Márk, Tóth Karolina, Törteli Nadin a GG Táncban megvalósuló sokéves építkező munka eredményeként mára a hazai táncos előadóművészet élvonalában vannak. Topolánszky Blaskó Balázs támogató, menedzselő igazgatása alatt bebizonyította, hogy ez a művészeti ág önálló – és nem csupán alkalmazott – műfajként is megállja a helyét. A társulat rangos helyet vívott ki a teátrumban, de azon kívül az országban. Ilyen színvonalú produkciókkal bátran léphetnek nemzetközi porondra is. Reméljük, hogy lesz rá alkalmuk akár az idei évben is. A Nagy Zoltán zenei vezetővel való együttműködés is gyümölcsöző, s ebben a produkcióban a szcenikusok (Engler Imre, Fodor Zsolt), valamint a fővilágosító Oláh Sándor munkáját is érdemes kiemelni, hiszen az összhatásban legalább akkora szerepe van a fények összjátékának, mint annak, hogy hibátlanul működjön minden a színpadon.

A pályája zenitjén levő Topolánszky egyenes ívűen viszi tovább azt, amit a Szegedi Kortárs Balett műhelyében szólistaként Juronics Tamás mellett alapozott meg. Mára már kialakult összetéveszthetetlen egyéni művészi habitusa, amely koreográfusként is a nemzetközi élmezőnybe emeli. Noha magánemberként szerény, a színpadon, munkáiban szenvedélyes és határozott karaktert mutat. Nagy korszaka ez az egri színháznak, reméljük, így marad még sokáig.